

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Num. 31. Excellentiae & primarii honores tertii Seraphici Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

descendentes per rectam lineam ; tum quia utriusque generis Fratres vocantur de Tertio Ordine, & de Regula B. FRANCISCI, ut videre est in Bullis Pontificiis ; tum quia Professio solemniter perficit Ordinem, non destruit. Ita *Bordon.* in terminis, qui & ipse Tertiarius Regularis fuit. Ex quibus evidens est, tertium Ordinem à S. P. FRANCISCO pro Sæcularibus esse institutum.

C A P U T IX.

De Excellentis, Prærogativis, & honoribus primariis tertii Seraphici Ordinis.

XXXI. **P**ostquam Redemptor totius humani generis D. N. J. C. Mandatum dedisset S. P. FRANCISCO reparandi Mundum universum, vitiis immersum, frigidum in Dei amore, & quasi immemorem beneficiorum Passionis Dominicæ, mittendo de cælo ardentem Seraphim; qui ad tantum reparationis opus accenderet cor S. FRANCISCI. Hic tertium instituit Ordinem pro personis cujuscunque sexûs, statûs & conditionis. Unde in Hymno Officii S. Patris canitur : *Dum reparat virtutibus, hospes triplex hospitium, & Beatarum Mentium, cum templum Christo consecrat.* Unde & S. Rom. Ecclesia in Coronatione Romani Pontificis intonat tres Collectas, seu Orationes ; primam, de Spiritu S. (ut illuminet) 2dam, de B. V. Maria (ut protegat) 3tiam, de S. Patriarcha Francisco, ut (sicut reparavit Ecclesiam) eandem sustentet. Et à Seraphico Doctore S. Bonav. accepimus tres istos Ordines in triplici Ecclesiâ, per S. Franciscum divino jussu reparatâ, præfiguratos fuisse, per revelationem factam ab ipsomet D. N. J. C. in monte Alverniæ apparente, in forma volantis Seraphim, & S. Franciscum

alloquentis, ut sibi daret rem aliquam gratam & pretiosam. Super quo S. Pater omnibus mundi rebus denudatus obstupescens vidit, & in sinu suo mirabiliter invenit triplicem auream monetam, quam Domino Redemptori suo obtulit, qui easdem tanquam drachmas per hominum peccata deperditas grato vultu acceptavit dicens : scias Franciscè, tres illas pretiosissimas monetas, quas dedisti mihi, esse tres Ordines, quos cum tanto zelo, & pietate instituisti ; & ego in præmium, & mercedem retribuam tibi meas sacras Plagas, & quinque Vulnera, quæ tanquam Capitaneus, & Vexillifer singularis meæ Passionis, & Crucis [quam sustuli in monte Calvariæ cum acerbissimis doloribus] circumferes per te, & Fratres tuos per mundum universum. *S. Bonav. in vita S. P. F. Orb. Seraph. L. 12. c. 3. Ang. Anda de Lant. de tert. Ord. f. 1716.* De mirabili hac impressione S. Stigmatum servatur etiam publicum Officium, & Sacrificium in toto Seraphico Ordine, nec non in Ecclesia universa 17. Septemb. Et videri possunt Lectiones propriæ II. Nocturni ex D. Bonav. in Leg. S. Franc. c. 23. de S. Stigmat. quæ Vulnera tam miranda, in die Exaltationis S. Crucis, valde mane summo cum doloris sensu, & magno ipsius Sancti clamore D. N. J. C. in specie Seraphim B. P. FRANCISCO apprensens, primò manibus, secundò pedibus, tertio lateri ipsius impressit. Desuper videri possunt monumenta Ordinis p. 2. T. 2. f. 229. Hæc S. Stigmata B. Francisci, à Pontificibus summè commendantur, eaque de imaginibus auferentes divinitus puniuntur, prædicantes illa non habuisse excommunicantur ; & nullum Beatum, vel Beatam (etiam S. Catharinam de Senis) cum Stigmatibus depingi, ad instar Stigmatum S. Francisci, à Sixto IV. inhibetur, de cujus Stigmatibus Apostolica habentur testimonia quamplurima

plurima, scilicet: *Gregorii IX. Nicolai III. Sixti IV. Alexandri VI.* Et negantes illa Deum & Apostolicam Sedem offendunt. Horum Stigmatum, aliorumque mirabilium, quæ in ipsa conrucifixione Altissimus operatus est, refert *Gregorius IX. in Breui, usque ad terminos orbis terræ.* Qualia Brevia omnia, & singula facillè inveniri possunt in p. 1. monim. Ord. si inspicatur index operis list. S. Romæ quodque de S. Stigmatibus publica Archi- Confraternitas erecta est, cui plurimi Cardinales, & primi Italiæ Principes inscripti sunt, qui nudis pedibus cum cinericio habitu, & chorda per plateas processionaliter incedunt, portante, in pretioso vase, continente sanguinem S. FRANCISCI, Stigmatibus ejus olim emanantem, & cum eo publicam Benedictionem dante Rmo P. Ministro Gen. totius Seraphici Ordinis, vel (in absentia ejusdem) Commissario Generali Familiæ Fratrum Min. de Obl. residente in Conventu ad S. Mariam, in Ara Cæli. In Ecclesia etiam Lateranensi Urbis & Orbis matre, sanguis ille aliquoties publicè in anno ostenditur populo, & in honorem S. Stigmatum B. P. FRANCISCI pro magnifico novo templo (sub titulo S. Stigmatum) primum lapidem posuit in propria Persona Sanctissimus D. Noster *Clemens XI.* anno 1715. collato ingenti pecuniæ subsidio; uti testatur excisum è marmore monimentum.

Barthol. Pisanus in Lib. Conform. B. Francisci declarat 40. conformitates S. Patris cum Christo Domino. L. 1. fructu 2. Conf. 2. p. 2. & *Gregorius IX.* qui B. Franciscum canonizavit in quadam prosa, quæ incipit: *Caput Draconis*, in qua eundem sic commendat dicens: *De Christi Latere novus Legatus mittitur, in cujus sacro corpore vexillum Crucis cernitur, Franciscus Princeps inclytus signum Regale bajulat, & celebrat*

convivium per cuncta mundi climata, contra Draconis schismata, acies trinas ordinat expeditorum Militum, ad fugandum Exercitum, & tres catervas Demonum, quas Draco semper roborat. Unde in Hymno canit Ecclesia Seraphica: *Decus morum, Dux Minorum, Franciscus tenet brævium.* Qui secundum S. Bonav. venit ab Ortus Solis. *Apoc. 7.* ut Angelus cum signo Dei vivi, id est, cum stigmatibus Jesu crucifixi, ad renovandam perfectionis semitam, quæ erat obliterata; & fervore prædicationis, Zelo charitatis, & flammâ spiritûs Christi totus accensus, ut alter Elias virtutum æmulator existere, & aliquos ad justitiam perfectam inducere, cæteros ad pœnitentiam invitare cœpit. Unde S. *Franciscus* voluit Regulam hanc esse authentizatam, & plumbatam sigillo Dei vivi. *ad Gal. 6. Ego Stigmata Domini JESU in corpore meo porto.* Quibus 5. Sigillis insignivit Christus institutorem ad ostendendam excellentiam hujus Ordinis, & Regulæ, quæ summè dignificatur & sublimatur ex portatione, & susceptione Habitûs Franciscanî, pauperis, & cinerici, ad instar coloris vestis inconsutis, quam propriis manibus pro Filio suo fabricavit Beatissima Virgo, dum esset parvulus, quæ cum ipso crescente crescebat. Ut jure-jurando testatus est B. P. *Baptista de Levando* Ordinis nostri Vicar. Gen. qui affirmavit, se illam tunicam cinerici coloris inconsutilem vidisse in quodam castro, ubi conservatur, & ostenditur cum summâ veneratione; idèoque non est dedecus portare vilem Habitum talis birettini coloris, sed è contrario maxima est gloria. Suntque verba Eminentissimi *Cardinalis de Trejo.*

Annè indignus est FRANCISCI funis, quo regia Purpura cingatur? Eo præcinctus fuit Ludovicus Rex Galliæ, Elisabeth Princeps Hungariæ, & alii in Sanctorum numero

rum relati, Imperatores, Imperatrices, Reges, Reginae, Cardinales, & alii Principes viri; quorum numerum auxerunt Philippus III. Rex Hispan. & paulò antè Serenissima Hispaniae Regina Elisabetha Philippi IV. Uxor, & Nobilissima Princeps Maria ejusdem Philippi IV. Soror, quae etiam huic tertiae Regulæ nomen dederunt. Sed quid multa! nonne cinericeus Habitus S. FRANCISCI purpureus est, quo ornari possit Regia & Cardinalitia Dignitas? verè purpureus est, quem Christi signat cruor, & Passionis ejus coloravit fides, quemque Christi vice proprio sanguine ex S. Stigmatibus effluente rubefecit Franciscus?

Sublimatur etiam hic Ordo prærogativâ extraordinariâ non solum, quod summi Pontifices Regulam hanc esse saluberrimam affirmaverint, approbaverint, & confirmaverint, uti *Nicolaus IV. Bullâ. Super montem. Joannes XXII. in Extravag. qua incipit: Sacra Romana. & Glos. in Clem. Cum ex eo. de sent. Excom. & in C. un. de Rel. Dom. L. 6. & in Clem. 1. eod. tit. ibidemque Joan. de Imola.* Sed præcipuè, quod Filius Dei Christus JESUS hanc Religionem sic exaltaverit, ut ejus Vicarii, summi Pontifices, (postquam ad Vicariatum Christi elevati sunt) hanc Religionem susceperint, & hanc Regulam professi sint, Chordam & Habitum FF. de Pœnitentia portaverint sub Habitu Papali. V. inf. C. 38. n. 151. de quali exemplo sola, & unica Seraphica Religio gloriari potest *Ang. Auda de Lantoscas. 173. Reg. 3. Ord. Miranda f. 340.* Ad ostendendam quoque dignitatem hujus Regulæ S. Mater Ecclesia dedit Indulgentias eam audientibus legi semel in mense, quando fit Congregatio. Inter alios autem summos Pontifices *Clemens V. dedit XIV. Quadragenas Indulgentiarum, qui sunt dies 560.*

Denique sublimatur hic Ordo ob multitu-

dinem Sanctorum, operationem miraculorum, & numerositatem per totum Orbem Christianum, ut dicat *Card. de Trejo:* Quis gloriosius unquam expertus est, ac melius explicuit illam centupli repromissionem. *Matt. 19.* quam S. FRANCISCUS, qui modicâ Mercatoris Patris domo relicta, non solum æternæ vitæ accepit à Deo retributionem, sed & in hac vita tot domos opulentas in universo obtinuit Orbe, plenas optimis filiis & filiabus, ita ut nulla sit apud Indos, & Antipodas ita remota natio, quæ domos D. FRANCISCO non consecraverit, & filios ei non pepererit. Pròque facultatibus, quas reliquit, tributa voluntaria Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, & privatis in universo Orbe imposuit, quibus alunt indigos filios, habentes sibi subjectas Mundi potestates. Vide *Orb. Seraph. L. 12. C. 4. de Cura FF. Minor. pro III. Ordine propagando. & C. 14. ubi sic loquitur:* Illa est tertii Ordinis gloria singulariter insignis, quod, cum Religiones omnes, instar omnium rerum sub-lunarium à primæva sua perfectione sensim sinè sensu declinare sentiantur; hic de Pœnitentia Franciscanus Ordo ad perfectionem semper profecisse dignoscitur juxta Propheticum Dictum *Pf. 83.* Ibunt de virtute in virtutem. Institutus namque promiscuè pro utroque sexu à S. Fundatore tertius Ordo (in quo viri, & mulieres, sub certis regulis domi pœnitentiam agerent, ad faciendâ pœnitentiæ & pietatis officia) deinde congregari cœpit ad formandâ Collegia, ad convivendum in domibus & Ecclesiis collegialiter uniri; ut longè majori perfectione in via Domini proficerent. Exinde etiam solemnia Religionis Vota intrâ Claustra ex Apostolicæ Sedis approbatione emittere voluerunt, unde tantò majori cum gloria inter Regulares, & Religiones approbatas numerari meruerunt. Ut constat ex Chronicis Lusitanicis, Belgicis,

cis,

eis, Germanicis. &c. Imò solâ Regularitate necdum contenti, renuntiatis privilegiis multis, & libertatibus, sub Regularis Observantia titulo, per Hispanias, sub Obedientia Ministri Gen. vivere elegerunt; & postremò in Galliis sub Titulo strictioris Observantia ad ultimum reformationis apicem anhelantes, vilibus, & rudibus pannis vestiti, nudis pedibus calepodia gestantes, & in nobili Paupertate mendicantes, non sinè singulari Sæcularium ædificatione; inter Religiones maximè reformatas jam censentur. Moniales etiam [quæ dederunt potiùs, quàm receperunt S. Reformationis exemplum] in Orbe Christiano ad majorem indies rigorem, non ad libertatem, proficientes magno Sæcularium applausu vivunt cum maximâ sanctitatis opinione Sæcularium etiam Congregationes per Galliam, Germaniam, Italiam, Belgium tantâ cum ædificatione nobiliora pietatis exercitia publicè profitentur, ut urbibus & Regnis fiant in exemplum. In Hispaniis autem ultra Regii Sanguinis personas, sex Reges & Regina, priore Sæculo 16to, in Regali & Imperiali Curia Madritensi huic tertio Ordini nomen dedisse, nemo inficiatur. *P. Diaz in Dedic. ad Regiam Confratern. Madrit. sub funic. S. Francisci Deo devotè militantem in suo Direct. 3. Ord. Roma impresso 1688.* Imò in Hispaniis, & Lusitania paucos est invenire, saltem, qui qualemunque animæ suæ zelum præferunt, qui Sodales, & Confratres S. FRANCISCI effecti non sint. Ad mare Atlanticâ etiam in mari Congi habitationem suam, ex Lusitanica Provincia, nulli parcentes labori, & vitæ incommodo fixerunt, uti etiam inter infideles Turcas, & Barbaros, verbo & exemplo, labore, sudore, & sanguine Fidem Christi declamant. Desuper inspice *Bullar. Rom. To. 5. Bullâ 31. Bullâ 224. apud Bord. Diplomâ Pauli III. trium Statu-*

rum. & Bull. Urbani VIII. Qui præter S. Elisabeth Portu-Galliæ Reginam solemniter canonizatam, & prævio rigoroso examine declaratam, eam fuisse tertii Ordinis membrum. 17. Martyres Japonicos glorioso BB. Martyrum Titulo solemniter donavit. Seraphici Instituti hujus de Pæn. glorias fusiùs vid. apud Gubern. in Orbe Seraph. L. 12. C. 14. pag. 920. item in p. 3. sua Historia.

CAPUT X.

De triplici Statu Tertiariorum.

XXXII. **T**ertia Seraphicæ Vineæ sunt triplices diversi palmites, seu Status.

Primus est virorum Religiosorum Regularium, emittentium tria solemnia Religionis vota (Castitatem, Paupertatem, & Obedientiam) in Regularibus Monasteriis, & Conventibus, habentque suos Religiosos Superiores, etiam Provinciales Ministros, & integras Provincias, imò de facto in Italia proprium habent Generalem.

Secundus est Monialium, & Religiosarum Tertiariorum, in formalibus Conventibus regulariter viventium, & 3. solemnia Vota emittentium. Hi duo status Vota Religionis emittentes exactissimam debent Custodi Vineæ præstare obedientiam & submissionem.

Tertius Status est illorum, qui Vota solemnia non emittunt, & solo tertii Ordinis de Pœnitentia vinculo adstricti, directioni Ordinis Seraphici suppositi degunt in propriis domibus, seu casis (Mares, & Feminae, Virgines & Clerici, cujuscunque Status) & hi ultimi in sæculo viventes habent aliquando suas certas Congregationes, & Confraternitates etiam canonicè erectas, aut Oratoria; vel si eas non habent, in Ecclesiis Fratrum Minorum conveniunt, faciuntque
omni